

افشا در صورت‌های مالی و

تعدد ارائه آن

بر اساس استانداردهای حسابداری مصوب لازم الاجرا در سال ۱۳۹۴

فاطمه مهدی

مهدی مقدسی

سرشناسه	: مهدی، فاطمه، ۱۳۶۶ -
عنوان و نام پدیدآور	: افشا در صورت‌های مالی و تجدید ارائه آن: براساس استانداردهای حسابداری مصوب لازم‌الاجرا در سال ۱۳۹۴/ فاطمه مهدی، مهدی مقدسی.
مشخصات نشر	: تهران: مهدی مقدسی، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	: ۲۵۱ ص: مصور (بخشی رنگی)، جدول (بخشی رنگی)، نمودار (بخشی رنگی).
شابک	: 978-600-04-1965-3
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۲۴۶.
موضوع	: صورت‌های مالی
موضوع	: حسابداری
موضوع	: صورت‌های مالی — تجزیه و تحلیل
شناسه افزوده	: مقدسی، مهدی، ۱۳۶۶ -
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۳ ۹م۴/۵۶۸۱HF
رده بندی دیویی	: ۱۵/۶۵۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۶۶۷۳۹۸

مسئولیت مطالب کتاب برعهده مؤلف و حق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است.

ناشر مؤلف

نام کتاب:	افشا در صورت‌های مالی و تجدید ارائه آن
تهیه‌کنندگان:	فاطمه مهدی - مهدی مقدسی
چاپ اول:	۱۳۹۳
تعداد چاپ:	۱,۰۰۰
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۰۴-۱۹۶۵-۳
طراح جلد:	غلامرضا پیرهادی
بها:	۱۸۰,۰۰۰ ریال

مرکز بخش:

رسالت خیابان هنگام - نرسیده به چهار راه استقلال - خیابان فرشتید مجتمع هنگام - ورودی ۱ بلوک ۶ واحد ۱۴

شماره تماس: ۰۹۱۴۴۵۲۰۲۲ - ۰۹۱۲۲۷۷۴۹۷۶ - ۰۹۱۲۳۸۸۸۶۳۹

فهرست مطالب

مقدمه

فصل اول - اجزا و ساختار صورت های مالی

پیشگفتار

مجموعه صورت های مالی

شکل کلی و ترتیب صورت های مالی

دوره گزارشگری

تأیید صورت های مالی

صورت های مالی اساسی

ساختار و اجزای صورت های مالی

ساختار ترازنامه

ساختار صورت سود و زیان

ساختار صورت سود و زیان جامع

ساختار صورت جریان وجوه نقد

ارتباط صورت های مالی

افشای رویه های حسابداری

عدم رعایت یکی از الزامات استانداردهای حسابداری

سایر موارد افشا طبق قوانین و مقررات (اطلاعات متمم)

افته ها

سوالات چهارگزینه ای

فصل دوم - صورت های مالی نمونه و یادداشت های توضیحی همراه

پیش گفتار

واحد پول گزارشگری

افشای عناصر صورت های مالی

افشا در متن ترازنامه

افشا در متن صورت سود و زیان

اقدام استثنایی در صورت سود و زیان

گردش سود و زیان انباشته

انعکاس پاداش هیأت مدیره در صورت های مالی

سود شرکت های تخصصی سرمایه گذاری

تخصیص سود انباشته

افشای افزایش سرمایه در گردش سود و زیان انباشته

افشا در متن صورت سود و زیان جامع

افشای عدم تهیه صورت سود و زیان جامع

افشا در متن صورت جریان وجوه نقد

اقدام استثنایی صورت جریان وجوه نقد

یادداشت های توضیحی همراه صورت های مالی

افشای تاریخچه فعالیت و وضعیت کارکنان

مبنا یا مبانی حسابداری

رویه های حسابداری

۴۹	رویه‌های حسابداری صورت‌های مالی میان‌دوره‌ای
۴۹	ارائه و افشای موجودی نقد
۵۰	ارائه و افشای سرمایه‌گذاری‌های کوتاه‌مدت
۵۳	ارائه و افشای حساب‌ها و اسناد دریافتی تجاری
۵۴	ارائه و افشای سایر حساب‌ها و اسناد دریافتی
۵۵	ارائه و افشای موجودی مواد و کالا
۵۷	ارائه و افشای پیمان در جریان پیشرفت در شرکت‌های پیمانکاری
۵۸	ارائه و افشای مخارج ساخت املاک و در شرکت‌های ساخت املاک
۵۹	ارائه و افشای سفارشات و پیش پرداخت‌ها
۶۰	ارائه و افشای دارایی‌های غیرجاری نگهداری شده برای فروش
۶۲	ارائه و افشای دارایی‌های ثابت مشهود
۶۷	ارائه و افشای دارایی‌های نامشهود
۷۰	ارائه و افشای سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت
۷۲	ارائه و افشای سایر دارایی‌ها
۷۳	ارائه و افشای حساب‌ها و اسناد پرداختی تجاری
۷۴	ارائه و افشای سایر حساب‌های و اسناد پرداختی
۷۶	ارائه و افشای پیش دریافت‌ها
۷۶	ارائه و افشای ذخیره مالیات
۷۸	ارائه و افشای سود سهام پرداختی یا جاری شرکت
۷۹	ارائه و افشای تسهیلات مالی دریافتی
۸۰	ارائه و افشای بدهی‌های مرتبط با دارایی‌های غیرجاری نگهداری شده برای فروش
۸۱	ارائه و افشای حساب‌ها و اسناد پرداختی بلندمدت
۸۲	ارائه و افشای ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان
۸۳	ارائه و افشای حقوق صاحبان سهام
۸۴	ارائه و افشای مازاد تجدید ارزیابی
۸۴	ارائه و افشای مازاد تجدید ارزیابی مرتبط با دارایی‌های غیر جاری نگهداری شده برای فروش
۸۵	ارائه و افشای تفاوت تسمیر ارز
۸۵	ارائه و افشای درآمدهای عملیاتی
۹۰	ارائه و افشای بهای تمام شده کالای فروش رفته و خدمات ارائه شده
۹۱	ارائه و افشای هزینه‌های عمومی و اداری و تشکیلاتی
۹۲	ارائه و افشای خالص سایر درآمدها و هزینه‌های عملیاتی
۹۳	ارائه و افشای هزینه‌های مالی
۹۳	ارائه و افشای خالص سایر درآمدها و هزینه‌های غیر عملیاتی
۹۴	ارائه و افشای تعدیلات سنواتی و یادداشت تجدید ارائه صورت‌های مالی
۹۴	ارائه و افشای صورت تطبیق سود عملیاتی
۹۵	ارائه و افشای عملیات متوقف شده
۹۷	ارائه و افشای سود (زیان) هر سهم
۹۷	ارائه افشای مبادلات غیر نقدی
۹۷	افشای تسهیلات استفاده نشده
۹۸	ارائه و افشای بدهی‌های احتمالی و تعهدات سرمایه‌ای

فهرست مطالب

صفحه

۱۰۰	افشای رویدادهای بعد از تاریخ ترازنامه
۱۰۲	افشای معاملات با اشخاص وابسته
۱۰۵	افشای سود سهام پیشنهادی هیأت مدیره
۱۰۵	افشای وضعیت ارزی
۱۰۵	افشای اطلاعات قسمت‌های مختلف
۱۱۰	افشای اطلاعات ترکیب واحدهای تجاری
۱۱۱	افشای کمک‌های بلاعوض دولت
۱۱۱	افشای فعالیت‌های بیمه
۱۱۲	افشای طرح‌های بازنشتی
۱۱۳	افشای مزایای بازنشتی کارکنان
۱۱۵	افشای مشارکت‌های خاص
۱۱۶	افشای کاهش ارزش دارایی‌ها
۱۱۷	افشای فعالیت‌های کشاورزی
۱۱۸	سایر موارد افشا
۱۱۹	افته‌ها
۱۱۹	سوالات چهارگزینه‌ای

۱۷۱-۱۲۲

فصل سوم - ارقام مقایسه‌ای و تجدید ارائه در صورت‌های مالی

۱۲۲	پیش گفتار
۱۲۲	ارقام مقایسه‌ای در صورت‌های مالی
۱۲۶	تجدید ارائه ارقام مقایسه‌ای صورت‌های مالی
۱۲۳	تجدید ارائه ارقام سال قبل
۱۵۱	تجدید ارائه ارقام دو سال قبل و قبل از آن
۱۵۸	ارائه ارقام منوط به نظر مجمع عمومی صاحبان سهام
۱۵۸	تجدید ارائه اقلام صورت‌های مالی میان‌دوره‌ای
۱۶۶	تجدید ارائه ارقام مقایسه‌ای صورت جریان وجوه نقد
۱۶۷	تعدیلات سنوایی و جریان وجوه نقد
۱۶۸	افشاهای لازم در صورت تجدید ارائه و یادداشت تجدید ارائه
۱۶۸	افته‌ها
۱۷۰	سوالات چهارگزینه‌ای

۲۰۸-۱۷۲

فصل چهارم - سود (زیان) هر سهم

۱۷۲	پیش گفتار
۱۷۳	ارائه سود (زیان) هر سهم
۱۷۳	سود پایه هر سهم
۱۸۳	سود تقلیل یافته هر سهم
۱۹۵	ارائه و افشای سود (زیان) هر سهم به تفکیک عملیاتی و غیرعملیاتی
۲۰۴	عملیات متوقف شده و سود هر سهم
۲۰۶	تجدید ارائه سود (زیان) پایه و سود (زیان) تقلیل یافته هر سهم
۲۰۷	افته‌ها
۲۰۸	سوالات چهارگزینه‌ای

فصل پنجم - حسابرسی صورت‌های مالی

پیش گفتار

حسابرسی صورت‌های مالی

تهاتر اقلام صورت‌های مالی

مطابقت تراز حساب‌ها با صورت‌های مالی

مطابقت اظهارنامه مالیاتی با صورت‌های مالی

صورت‌های مالی و حسابرسی مالیاتی

سطح اهمیت در سطح صورت‌های مالی

توجه بر مفهوم کیفی سطح اهمیت

چک لیست کفایت افشای در صورت‌های مالی

افته‌ها

سوالات چهارگزینه‌ای

منابع و مأخذ

پیوست ۱

۲۰۹-۲۴۵

۲۰۹

۲۰۹

۲۱۱

۲۱۵

۲۱۷

۲۱۷

۲۱۸

۲۱۹

۲۲۲

۲۲۳

۲۴۴

۲۴۶

۲۴۷-۲۵۱

www.ketab.ir

جریان شفاف و با کیفیت اطلاعات باعث کاهش عدم تقارن اطلاعاتی و زیان‌های وارده بر بازار سرمایه ناشی از آن خواهد شد. انتشار اطلاعات در ترازنامه، صورت سود و زیان، صورت سود و زیان جامع و صورت جریان وجوه نقد بر اساس بیانیه مفاهیم حسابداری شماره ۵ (شناخت و اندازه‌گیری در صورت‌های مالی واحد تجاری) تحت عنوان شناخت و اندازه‌گیری یاد شده است. این بیانیه بین شناخت و افشا تمایز قائل شده است؛ و بر اساس بندهای ۶ و ۹ آن، شرکت‌ها اطلاعات مالی خود را از دو طریق **افشا و شناخت** به استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی ارائه می‌کنند. افشا به فرآیند ارائه اطلاعات اقلام صورت‌های مالی از طریق یادداشت‌ها، جداول تکمیلی یا سایر ابزارها گفته می‌شود؛ در حالی که **شناخت**، فرآیند رسمی گنجاندن اقلام (در قالب اعداد و ارقام) در متن صورت‌های مالی است. در واقع اصطلاح شناخت به فرآیند انعکاس یک عنصر در صورت‌های مالی یک واحد گزارشگر اشاره دارد. شناخت، متضمن مشخص کردن عنوان و مبلغ پولی یک عنصر و احتساب آن مبلغ در جمع اقلام صورت‌های مالی است. معیارهای اصلی شناخت، به ویژگی‌هایی اطلاق می‌شود که هر قلم باید دارا باشد تا در صورت‌های مالی منعکس گردد. این بیانیه، دو معیار را به عنوان معیارهای اصلی شناخت معرفی می‌کند.

(۱) یک قلم باید منطبق با تعریف یکی از عناصر صورت‌های مالی باشد.

(۲) قابل اندازه‌گیری باشد. اصطلاح قابل اندازه‌گیری، به معنای تعیین مبلغ پولی یک عنصر با اطمینان معقول است.

هرچند احراز هر دو معیار اصلی شناخت ویژگی‌های لازم برای شناخت هستند، اما کافی نبوده و قبل از تصمیم‌گیری در مورد شناخت، موارد دیگری نیز باید مدنظر قرار گیرد. از جمله می‌توان به اندازه‌گیری یک خاصه مناسب، ارزیابی اهمیت و تحلیل هزینه - منفعت جهت شناسایی یک قلم اشاره نمود. بنابراین یک قلم ممکن است دارای معیارهای اصلی شناخت باشد اما به دلیل ملاحظات یاد شده، شناسایی نشود. هر قلم که با تعریف یک عنصر منطبق باشد، حتی اگر در صورت‌های مالی نیز شناسایی نشود یک عنصر تلقی می‌گردد. برای مثال ممکن است آن قلم قابل اندازه‌گیری نباشد، یا مبلغ آن با اهمیت نباشد.

در این میان افشای کامل نه به معنای افشای همه اطلاعات، بلکه به معنای افشای کلیه اطلاعاتی است که بر تصمیم‌گیری استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی تاثیر می‌گذارد. در واقع مهم‌ترین ابزار افشا صورت‌های مالی بوده و میزان اطلاعاتی که بایستی افشا گردد، بر اساس مربوط بودن و قابلیت اتکا تعیین خواهد شد. یادداشت‌های توضیحی صورت‌های مالی دربرگیرنده اطلاعات مهمی در مورد عناصر شناسایی شده و نیز عناصر شناسایی نشده می‌باشد. با این وجود، افشا هر یادداشت‌ها نمی‌تواند جایگزین مناسبی برای خودداری از شناخت عناصری باشد که معیارهای شناخت در مورد آن‌ها صدق می‌کند.

افشای کامل	فرآیند
اطلاعاتی که در متن یا یادداشت‌های توضیحی همراه صورت‌های مالی افشا می‌شود.	شناخت و اندازه‌گیری
اطلاعاتی که در متن صورت‌های مالی ارائه می‌شود.	افشای کامل

در این نوشتار با تاکید بر اصل افشای کامل، صورت‌های مالی از دیدگاه‌های تجدید ارائه، ارائه سود هر سهم، حسابرسی صورت‌های مالی و موارد با اهمیت افشا بررسی شده است. علت اصلی نگارش این کتاب، به روزرسانی صورت‌های مالی نمونه با توجه به تغییرات استانداردهای حسابداری طی چند سال اخیر، مطرح ساختن موضوعات تجدید ارائه صورت‌های مالی، محاسبه سود هر سهم و آشنایی با حسابرسی صورت‌های مالی بوده است. تلاش حاضر شعاعی است کوچک اما ادامه‌دار... امید است مورد استفاده همه علاقه‌مندان واقع شود. اگرچه تمام سعی خود را نموده‌ایم تا نوشتاری عاری از نقص پیش روی شما باشد، اما انتقادات و پیشنهادات سازنده شما کمک شایانی به بهبود آن خواهد کرد.

Fatemehmahdi@gmail.com -Mahdi_11610@yahoo.com